

הערות למסר של סילו

"ההערות" שלהלן אינן מתייחסות לכל הנושאים המוצגים ב"מסר של סילו", אלא אך ורק לאלה שנראו לנו חיוניים להבנה טובה יותר של הטקסט.

נציג את הביאורים ל"מסר של סילו" בהתאם לסדר של המקור. על כן, החלק הראשון יתייחס לפרקים ולפסקאות של "המבט הפנימי", החלק השני יתייחס ל"התנסות" והחלק השלישי ל"דרך".

חלק ראשון של "המסר של סילו"

בחלק הראשון נביא הערות לספר "המבט הפנימי", בהתייחסו **לשלושת הפרקים הראשונים** שמשמשים כמבוא, הערות המתייחסות למספר אמצעי זהירות בהם יש צורך לנקוט על מנת לבסס רקע מתאים עבור הנושאים היותר חשובים.

עד פרק ה' ההסברים ניתנים על הרקע של חוסר-המשמעות שמחפש האמיתות היותר מוחלטות מרגיש נטייה לזנוח. אנחנו מוצאים שם פרקים ופסקאות שראויים לכמה הבהרות. אבל ראשית עלינו לשאול את עצמינו: מה שואפים להעביר ביצירה הזו? מדובר בהעברה של מסר אודות ההתנהגות והפנימיות האנושית, ביחס למשמעות החיים.

מדוע נקרא הספר "המבט הפנימי"? האין זאת שאיבר הראייה ממוקם בשביל להביט על העולם החיצון, כאילו היה חלון אחד או שניים? האין הוא מממוקם בשביל להיפקח כל בוקר עם התעוררות התודעה? החלק האחורי של העין מקבל את אותות העולם החיצון. אך לעיתים, כאשר אני עוצם את עיניי, אני זוכר את העולם החיצון או מדמיינ אותו או חולם אותו בהקיץ או חולם אותו בשינה. את אותו עולם אני רואה עם עין פנימית שאף היא מביטה על מסך, אבל זהו מסך שאינו תואם את העולם החיצון.

לציון "מבט פנימי" משמעו לערב מישהו שמביט ומשהו שנצפה. בכך עוסק הספר וישנו מדגיש אזהרה לא צפויה לגבי העימות עם מה שבתמימות מקובל. שמו של הספר מסכם את הרעיונות הבאים: "ישנם דברים הנצפים בעיניים אחרות וישנו מתבונן שיכול למקם את ראייתו באופן שונה מהרגיל".

צריך כעת לבצע הבחנה קצרה.

כאשר אני אומר ש"אני רואה משהו", אני מצהיר שאני נמצא בעמדה פסיבית אל מול תופעה שלוכדת את עיניי. לעומת זאת, כאשר אני אומר שאני "מביט על משהו", אני מצהיר שאני מכונן את עיניי בכיוון מסוים. כמעט באותו אופן, אני יכול לדבר על "ראייה פנימית", כצפייה בחזיונות פנימיים כמו אלה של החלימה בהקיץ או החלימה עצמה, שונה מה"התבוננות הפנימית" ככיוון פעיל של התודעה שלי. כך, אני יכול להיזכר בחלומותיי, או באירועי חיי, או בפנטזיות שלי ולהתבונן בהם באופן פעיל, להאיר אותם באבסורדיות המדומה שלהם, במטרה להקנות להם משמעות. המבט הפנימי הינו כיוון פעיל של התודעה. זהו כיוון שמחפש אחר משמעות ותכלית בעולם הפנימי, הלכאורה כאוטי ומבולבל. הכיוון הזה אפילו מקדים את המבט עצמו, כיוון שהוא הכוח המניע אותו. הכיוון הזה הוא שמאפשר את ההתבוננות הפנימית. ואם אפשר להבין שהמבט הפנימי חיוני על מנת לחשוף את התכלית שמניעה אותו, יובן שברגע מסוים מי שמתבונן יצטרך לראות את עצמו. אותו "עצמו" אין הוא המבט, הוא אפילו אינה התודעה. אותו "עצמו" הינו מה שמעניק תכלית למבט ולפעולות של התודעה. הוא קודם לתודעה והוא מעבר לתודעה עצמה. באופן מאוד מופשט אנחנו נכנה "נפש" את ה"עצמו" הזה ולא נבלבל אותו עם פעולות התודעה או עם התודעה עצמה. אבל כאשר מישהו מתיימר לתפוס את הנפש כאילו הייתה זו תופעה נוספת של התודעה, זו חומקת כיוון שהיא אינה מאפשרת ייצוג או הבנה. המבט הפנימי יצטרך להתנגש במשמעות שמעניקה הנפש לכל תופעה, אפילו של התודעה עצמה ושל החיים עצמם, וההתנגשות עם אותה תכלית תאיר את התודעה ואת החיים. בזה דן הספר במהותו העמוקה.

ההגיה בשם של הספר מביאה אותנו אל כל מה שנאמר לעיל. אבל כאשר אנחנו מתעמקים ביצירה, בפסקה הראשונה של הפרק הראשון, נאמר: "כאן מסופר כיצד העדר המשמעות של החיים הופכים לחיים שלמים ובעלי משמעות". ובפסקה 5 של אותו פרק, מובהר: "כאן מדובר בהתגלות הפנימית, אליה מגיע כל אשר מהרהר בזירות בחיפוש עניו".

המטרה נקבעה, להפוך את העדר המשמעות של החיים במשמעות. ובנוסף, מצוין האופן כיצד להגיע אל התגלות המשמעות על בסיס ההרור קפדני.

הבה נעמיק בתוכן...

פרק א' דן באופן ההגעה אל ההתגלות הפנימית, בהזהירו מפני עמדות שווא שירחיקו מהמטרה המוצעת.

פרק ג' דן במה שמכונה "העדר המשמעות". הפרק מתחיל בפרדוקס של "הצלחה-כישלון", באלו המילים: אלה אשר נשאו את הכישלון בלבם הצליחו להאיר את הניצחון האחרון, ואילו אלה אשר חשו עטורי ניצחון נותרו

בדרך כצמחים אשר חייהם מעורפלים וכבויים". בפרק זה מייחסים חשיבות ל"כישלון" כאי קבלה של התכליות הארעיות של החיים וכמצב של אי שביעות רצון המניע אחר חיפוש מוחלטים. הפרק מדגיש את הסכנות מפני הסנוור של ההצלחות הארעיות של החיים, כאלה שכאשר הן מושגות הן דורשות עוד ומביאות בסופו של דבר לאכזבה, וכאשר הן אינן מושגות הן גם מביאות לאכזבה מוחלטת, לסקפטיות ולניהיליזם.

בהמשך אותו פרק, בפסקה 1, נטען: "אין משמעות לחיים אם הכול נגמר במוות". עכשיו, צריך עוד להוכיח אם אכן החיים מסתיימים או לא מסתיימים במוות, מצד אחד, ואם לחיים יש או אין תכלית בתלות באירוע המוות... שני סימני השאלה האלה חומקים מתחום ההיגיון על מנת לנסות לפתור אותם, במהלך הספר, במושגים של קיום. יהיה אשר יהיה, פסקה ראשונה זו בפרק ג' אין היא כזו הנקראת בחטף על מנת לעבור לפסקה הבאה. היא דורשת פסק זמן והרהורים אחדים, כיון שמדובר בנקודה מרכזית בדוקטרינה. הפסקאות הבאות עוסקות בהדגשת היחסיות של הערכים והפעולות האנושיות.

פרק ד' מתייחס לכל גורמי התלות שפועלים על האדם, בהפחיתם אפשרויות לבחירה ופעולה חופשית.

פרק ה' מציג כמה מצבי תודעה בעלי אופי השונה מהרגיל. מדובר בתופעות מרמזות ולא בגלל זה יוצאות דופן, אבל שבכל אופן יש בהן את התכונה לעורר חשד אודות תכלית חדשה לחיים. החשד לתכלית רחוק מלהעניק או לעודד אמונה, אבל לעומת זאת הוא מאפשר לשנות או להפחית את עוצמת השלילה הספקנית של המשמעות בחיים.

הרישום של תופעות כגון אלה איננו אלא עידוד של הספק האינטלקטואלי, אבל יש לו את היתרון להשפיע על אדם בחייו היומיומיים בגלל אופיו ההתנסותי. בהקשר זה, יש בו יכולת רבה יותר לעודד שינוי מאשר זה שיש לתיאוריה או מכלול של רעיונות שיכולים פשוט לגרום לשינוי בנקודת המבט על עמדה מסוימת לגבי החיים.

בפרק זה מציינים כמה מאורעות, שבינן אם הם נכונים או לא מבחינה אובייקטיבית, הרי שהם מציבים את האדם במצב מנטאלי שונה מהרגיל. מאורעות כאלה יכולים להופיע בליווי של אינטואיציות שמעלות חשדות לקיומו של אופן אחר לחיות את המציאות. דווקא ה"חשד" הזה לגבי מציאויות אחרות הוא שפותח אפקים אחרים. בכל התקופות, תופעות המכונות כ"ניסים" (במובן של תופעות שנוגדות את ההבחנה הרגילה) גוררות איתן אינטואיציות שממקמות את האדם במרחב מנטאלי אחר. אותו מרחב, שניתן לכנותו "תודעה בהשראה" ניתן במשמעויות רבות, ובהתאמה, ביטויים רבים. הפסקאות בפרק הזה מציגות רשימה לא מלאה, אבל מספקת, של רישומים שבעת התרחשותם ללא ספק גוררים אחריהם שאלות לגבי משמעות החיים. הרישום שלהם הוא בעל עוצמה נפשית כה חזקה שהוא דורש תשובות אודות משמעותם. ותהיינה התשובות אשר תהיינה, הטעם הפנימי שהן יותירו הוא תמיד של חשד לגבי מציאות אחרת. נראה את המקרים: "לעיתים הקדמתי למעשים שהתרחשו לאחר מכן. לעיתים קלטתי מחשבה רחוקה. לעיתים תיארתי מקומות שמעולם לא ביקרתי בהם. לעיתים סיפרתי בדיוק רב את שאירע בהיעדרי. לעיתים אחזה בי שימחה אדירה. לעיתים פשטה בי הבנה מוחלטת. לעיתים שיכר אותי איחוד מושלם עם כל מה שסובב אותי. לעיתים ניפצתי את אשליותיי והבטתי במציאות בדרך חדשה. לעיתים זיהיתי דבר שאני רואה לראשונה כמו משהו שכבר ראיתי בעבר... וכל זה נתן לי חומר למחשבה. אני מבין היטב שאלמלא ההתנסויות הללו לא הייתי נחלץ מהיעדר המשמעות."

פרק ו' מציג הבדלים בין מצבים של שינה, חולמנות וערות. הכוונה היא להציג את יחסיות הרעיון המקובל לגבי מציאות יומיומית ולגבי הדיוק של מה שאכן נקלט באמצעות החושים.

פרקים ז', ח', ט', י', י"א, י"ב ואחריהם ט"ו, ט"ז, י"ז ו י"ח מתייחסים במישרין או בעקיפין אל תופעת הכוח. נושא הכוח הוא בעל עניין רב מכיוון שהוא מאפשר, בצורה מעשית, להניע התנסויות שמכוונות את המשמעות. וזאת להבדיל מהמאורעות שמתוארים בפרק ה', שאמנם מקנים חשד לגבי המשמעות, הם מתרחשים באופן ספונטאני וללא הכוונה כלשהי. אודות נקודה זו של הכוח וההשלכות שלו נדבר עם סיום ההערות למבט הפנימי. כעת נתמקד בארבעת הפרקים הנותרים של הספר.

פרק י"ג מציג את "העקרונות של פעולה ברת תוקף". מדובר בהבעה של אופן התנהגות בחיים, המוצג בפני אלה הרוצים לנהל אורח חיים קוהרנטי, בהתבסס על שני רישומים פנימיים בסיסיים: של אחדות ושל סתירה. כך, ההצדקה של "המוסר" הזה נמצאת ברישומים שהיא מחוללת ולא ברעיונות או באמונות ייחודיות היחסיות למקום, לזמן או למודל תרבותי. הרישום של אחדות פנימית שרוצים להראות מלווה בכמה סממנים שצריך לקחת בחשבון: 1. תחושה של צמיחה פנימית; 2. המשכיות בזמן; 3. רצון להישנות בעתיד. התחושה של

צמיחה פנימית מופיעה כסממן אמיתי וחיובי המלווה תמיד על ידי חוויה של שיפור אישי, בזמן שההמשכיות בזמן מאפשרת לבדוק בהזדמנויות שלאחר המעשה, או בדמיון שלאחר המעשה או בהשוואה בזיכרון עם מצבים שלאחר המעשה, אם הפעולה עצמה אינה משתנה בעקבות המצב. לבסוף, אם אחרי הפעולה חווים את הרצון לחזור עליה, אנחנו אומרים שהיא מתחזקת על ידי התחושה של אחדות פנימית. להבדיל, בפעולות סותרות יכולות להימצא כמה מן התכונות של פעולה ברת תוקף, או אף לא אחת מהן, אבל בפעולה סותרת בשום אופן לא יתקיימו גם יחד שלושת התכונות של פעולה ברת תוקף.

אולם, ישנו עוד סוג של פעולה שאי אפשר באופן מדויק לכנותה "ברת תוקף" או "סותרת". זוהי פעולה שאינה בולמת את ההתפתחות וגם לא מחוללת התפתחויות ניכרות. היא יכולה להיות פחות או יותר לא נעימה או פחות או יותר מענגת; אבל היא אינה מוסיפה או גורעת מבחינת הערך שלה. פעולת ביניים זו היא היומיומית, הרגילה מבחינה מכאנית, אולי הכרחית לקיום ולהוויה החברתית, אבל היא אינה מהווה פעולה מוסרית בפני עצמה, בהתאם למודל הפעולה ברת תוקף או סתירה שהצגנו עד כה. את העקרונות, המכונים של "פעולה ברת תוקף" ניתן למיין כך: 1. עקרון ההסתגלות; 2. עקרון הפעולה ותגובה; 3. עקרון הפעולה בעיתה; 4. עקרון הפרופורציה; 5. עקרון הנכונות; 6. עקרון התענוג; 7. עקרון הפעולה המיידית; 8. עקרון הפעולה המובנת; 9. עקרון החופש; 10. עקרון הסולידריות; 11. עקרון שלילת ההפכים; 12. עקרון הצטברות הפעולות.

פרק י"ד של הספר עוסק ב"מדריך לדרך הפנימית". אין במדריך הזה יותר יומרות מאשר בכל התנסות מודרכת אחרת, אף על פי שהוא נמצא בהקשר של התירגולים המוצעים בכיוון הטרנסנדנטאלי של תופעות "מרמזות" או של "חשד למשמעות".

פרק י"ט דן ב"מצבים הפנימיים". הפרק הזה אינו התנסות מודרכת ואינו מנסה להביע פתרונות העברתיים, אלא שבאופן אלגורי הוא מנסה לתאר מצבים עכשוויים בהם יכול להימצא הקורא. פרק זה הינו תיאור פואטי ואלגורי של מצבים שונים בהם יכול להימצא אדם בדרכו אל מציאת משמעות החיים. כפי שנאמר בפסקה הראשונה: "... עליך לרכוש כעת מספיק תחושה לגבי המצבים הפנימיים שבהם תוכל להימצא במהלך חיך, ובעיקר, במהלך עבודתך האבולוציונית". אנחנו מבינים "עבודה אבולוציונית" ככזו שמאפשרת לבאר קושיות בנוגע להתפתחות של משמעות בחיים.

פרק כ', אשר כותרתו היא "המציאות הפנימית", הינו חשוך במידת מה. לכאורה, הפרשנות שלו קשה עבור מי שאינו בקיא בתיאוריה של סמלים ואלגוריות ובתופעות של יצירה, תרגום ועיוות של דחפים. בכל אופן, ואם שמים בצד את ההבנה התיאורטית של פרק סיום זה, לא יקשה למצוא אנשים שחווים בבהירות יחסית את מצביהם הפנימיים וקולטים את משמעותם ברמה עמוקה, כפי שיכלו לעשות עם קטע פואטי כלשהו.

נחזור כעת לפרקים הדנים בכוח...

הנושאים של הכוח, המרכז המאיר, האור הפנימי, הכפיל וההקרנה של האנרגיה מאפשרים שתי נקודות מבט שונות. הראשונה: להתייחס אליהם כתופעות של התנסות אישית ועל כן, לשמר אותם בחוסר תקשורת יחסית עם אותם אנשים שלא חוו אותם, ולהגביל אותם במקרה הטוב לתיאורים פחות או יותר סובייקטיביים. השנייה: להתייחס אליהם כמרכיב בתיאוריה רחבה יותר שתסביר אותם, מבלי להזדקק להוכחה של התנסות סובייקטיבית. תיאוריה רחבה כזו שהיינו יכולים להחשיב אותה כנובעת מתוך פסיכולוגיה טרנסנדנטאלית, הינה בעלת מורכבות ועומק אשר בלתי אפשרי להציג בהערות הפשוטות האלה ל"מסר של סילו".

חלק שני של "המסר של סילו"

בחלק השני, המכונה "ההתנסות", נתייחס לשמונה טקסים המובאים עבור מקרים ומצבים שונים של החיים האישיים והחברתיים.

כמעט בכל הטקסים נוכחות שתי מציאויות אשר, בין אם באופן מפורש ובין אם לאו, משקפות את חשיבותן בשל המשמעויות העמוקות הטמונות בהן עבור החיים. את המציאויות הללו, המאפשרות פרשנויות שונות, אנחנו מכירים בשם "האלמותיות" ו"הקודש". המסר מייחס חשיבות מרבית לנושאים האלה ומסביר שחייבת להיות מוקנית זכות מלאה להאמין או לא להאמין באלמותיות ובקודש, היות והכוונת חייו של אדם תהיה בהתאם לעמדתו אל מול נושאים אלה.

המסר מתמודד עם הקשיים שבבחינה גלויה של האמונות המהותיות, בהתנגשות עם הצנזורה והצנזורה העצמית אשר מדכאות חשיבה חופשית ומודעות טובה. בהקשר של הפרשנות החופשית שהמסר מעודד, מקובל שעבור אנשים אחדים האלמותיות מתייחסת לפעולות שבוצעו במהלך החיים, אבל שהשפעותיהן נמשכות בעולם הממשי למרות המוות הגופני. עבור אחרים, הזיכרון הנשמר אצל היקירים לאדם, או אפילו אצל קבוצות ומעגלים חברתיים שונים, מבטיח תמידיות מעבר למוות הגופני. עבור אחרים נוספים, האלמותיות מקובלת כתמידיות אישית ברמה אחרת, ב"נוף" קיום אחר.

כהמשך לפרשנות החופשית, אחדים מרגישים את הקודש כמנוע של האהבה העמוקה ביותר. עבורם, בניהם ויקיריהם האחרים מהווים את הקודש ואלה הינם בעלי ערך מרבי שאינו ניתן להפחתה בשום אופן. ישנם כאלה המחשיבים את האדם וזכויותיו האוניברסאליות כקודש. אחרים חווים את האלוהות כמהות הקודש.

בקהילות שנוצרות מסביב למסר, מתייחסים לעמדות השונות לגבי האלמותיות והקודש ככאלה שדורשות לא רק "סובלנות" אלא כבוד אמיתי.

הקודש בא לידי ביטוי מתוך מעמקי האדם, ומכאן החשיבות שיש להתנסות בכוח כתופעה יוצאת דופן שבעזרתה אנו יכולים לפרוץ אל תוך עולם היומיום. ללא התנסות הכל מוטל בספק, עם התנסות הכוח ישנה וודאות עמוקה. אין צורך באמונה בשביל לזהות את הקודש. את הכוח ניתן לקבל בטקסים אחדים, כמו "טקס הכוח" ו"הנחת ידיים". גם בטקסי "רווחה" ו"סיוע" ניתן לחוש בהשפעת הכוח.

המגע עם הכוח גורם להאצה והגברה של האנרגיה הפסיכו-גופנית, בייחוד אם בחיי היומיום מתבצעות פעולות קוהרנטיות אשר, בכל אופן, יוצרות אחדות פנימית המכוונת אל צמיחה נפשית.

ההתנסות הראשונה, המוכרת כ"טקס הכוח", הינה טקס חברתי שמתקיים לבקשת קבוצה של אנשים. המנחה ועוזרו מקיימים מעין דו-שיח בקול רם שמאפשר לכולם לעקוב אחר רצף אחד מתחילתו ועד סופו. מדובר בהתנסות שמשתמשת בכמה אלמנטים של הרפיה, על מנת להמשיך עם מכלול של דימויים חזותיים ותוך-גופניים שלבסוף מקבלים אופי של "צורה כדורית" בתנועה המסוגלת לשחרר את הכוח. ברגע מסוים מצטטים עקרון או הגיגים מתוך המבט הפנימי לנושא למדיטציה. לבסוף, מתבצעת בקשה בכיוון שכל אחד חווה "כצורך" העמוק ביותר שלו.

בטקס נוסף, חברתי אף הוא, המוכר כ"הנחת ידיים", עובדים עם רישום הכוח בצורה יותר ישירה מאשר בטקס הכוח. לא נעזרים בהיזכרות או ברישום הכדור. גם לא קוראים עקרון או מציעים נושא למדיטציה. מקיימים בקשה באותו אופן כמו בטקס הכוח.

טקס שלישי, המוכר כטקס "הרווחה", מתקיים אף הוא לבקשת הנוכחים. ללא ספק, מדובר בעמדה מנטאלית, בה אדם אחד או יותר, מוזכרים בניסיון לשחזר באופן החי ביותר את נוכחותם ואת הטון הרגשי הכי אופייני להם. מחפשים להבין באופן האינטנסיבי ביותר את הקשיים שהללו עלולים לחוות ברגעים אלה. משם עוברים להרהר בשיפור במצב כך שניתן יהיה לחוות את הרישום של ההקלה המתאימה.

הטקס הזה מביא לידי ביטוי מנגנון של "איחולים טובים" או "כוונות טובות" בעזרתם אנחנו מתבטאים כמעט באופן ספונטאני ובתדירות רבה. אנחנו אומרים "שיהיה לך יום טוב", "איחולים לשנים ארוכות וטובות", "בהצלחה במבחן" או "שתתגבר על הקושי הנוכחי" וכו'. ברור שבטקס הזה מבצעים את "הבקשות" ממקום של נכוונות מנטאלית טובה, עם דגש על רישומים רגשיים חיוביים. "בקשת" התועלת עבור אחרים, אשר

מתבצעת בתנאים המיטביים, מציבה אותנו בעמדה מנטאלית בה אנחנו נכונים מראש להעניק את הסיוע הדרוש, אשר בנוסף, משפר את הכיוון המנטאלי שלנו ומחזק בנו את אפשרויות התקשורת עם אחרים.

נקודה מאוד חשובה שצריך לקחת בחשבון עם "הבקשות" היא לבצע אותן על מנת שאחרים יוכלו להתגבר על הקשיים ולשקם את מיטב האפשרויות. לא יכול להיות בלבול בקשר לנקודה הזו. הבה נראה מקרה לדוגמה: ניתן היה להניח שבקשה לשיקום בריאותו של אדם גוסס היא הדבר המתאים ביותר, כיון שיש ניסיון לחלץ את האדם הזה מתוך הכאב והסבל. אבל המיקוד של אותה בקשה צריך להיות מאוד זהיר כיוון שאין מדובר בלבקש את הטוב ביותר עבור זה שרוצה לשמר את החולה עם בריאות טובה וקרוב אליו. הבקשה הנכונה צריכה להתכוון אל המיטב עבור האדם הגוסס ולא המיטב עבורנו. במצב הזה, שבו אנחנו קשורים בחבלי חיבה אל הגוסס והסובל, אולי עלינו לשקול את העובדה שאותו אדם יכול לרצות לצאת ממצבו מפויס ובשלום עם עצמו. במקרה כזה, הבקשה היא למען "המיטב עבור האדם הנזקק" ולא המיטב עבורי, שהייתי רוצה להחזיק את אותו אדם בכל מחיר. כך שהבקשה עבור האחר צריכה לשקול מהו המיטב עבור האחר ולא עבורי.

הטקס הזה מסתיים, עבור אלה הרוצים בכך, בלהרגיש את הנוכחות של אותם יקירים "שאמנם אינם כאן אתנו בזמן הזה ובמרחב הזה", מתקשרים או התקשרו עמנו באמצעות חווית האהבה, השלווה והשמחה החמימה.

לבסוף, בטקס זה ישנה כוונה ליצור זרם של רווחה עבור כל הנוכחים המכוונים בכיוון אחד.

בטקס הרביעי, המכונה "הגנה", משתתפים מנחה, עוזר, קרובי משפחה ומכרים של הילדים עבורם הוא מיועד. הסברים על הנוהג והמשמעויות ניתנים במהלך טקס שינוי מצב זה.

הטקס החמישי, "נישואין", אף הוא בעל אופי חברתי ועל כן נהוג לקיימו בהשתתפות מספר רב של זוגות הרוצים להתאחד ולתת עדות פומבית על שינוי מצבם. כמו בטקס ההגנה, הסברים על הנוהג והמשמעויות ניתנים במהלך הטקס.

הטקס השישי, המכונה "סיוע", הינו טקס אישי. כפי שמוסבר ביצירת האווירה של המנחה: "זהו טקס שדורש המון חום ואת המיטב מהמבצע. הטקס יכול לחזור על עצמו מספר פעמים, לבקשת המעוניין או אלה שמשגיחים עליו. המנחה נותר לבד עם האדם הגוסס. יהיה מצב ההכרה או חוסר ההכרה אשר יהיה, המנחה מתקרב אליו ומדבר בקול ננוח, ברור וללא חיפזון." משפטים רבים שהמנחה מקריא לקוחים מתוך פרק י"ד של המבט הפנימי, הנקרא "המדריך לדרך הפנימית". הרצף, הדימויים והאלגוריות הינם בעלי מבנה של התנסות מודרכת עמוקה.

הטקס השביעי, "מוות", מתבצע על ידי מנחה, כמו בטקס הסיוע. לעומת זאת, מדובר בטקס חברתי המיועד לבני משפחה, חברים ומכרים של הנפטר.

הטקס השמיני והאחרון, המכונה "הכרה", מתבצע על ידי מנחה ועוזר. במבוא מוסבר שזהו טקס של הכללה בקהילה... הצטרפות בגלל חוויות משותפות, אידיאלים, התנהגויות ונהלים משותפים. מתקיים לבקשת קבוצה של אנשים, ולאחר טקס הכוח. כל המשתתפים מקבלים את הטקסט מודפס. טקס זה הינו בעל מבנה של עדות קיבוצית.

חלק שלישי של "המסר של סילו"

בחלק השלישי מובאים שבעה עשר נושאים למדיטציה שמתייחסים לקוהרנטיות שבחשיבה, בהרגשה ובעשייה. את העבודה הזאת, שמכנים "הדרך", מבצעים בשביל להתקדם אל עבר קוהרנטיות, אל אחדות בחיים ובשביל למנוע את הסתירה, את התפוררות החיים. את שבעה עשר הנושאים מאגדים בשתי קבוצות:

בקבוצה של שמונת הנושאים הראשונים, מציינים את המצב בו נמצא מי שמחפש קוהרנטיות וגם את הדרך שעליו ללכת בה בשביל להתקדם אל עבר הקוהרנטיות.

בקבוצה של תשעת הנושאים האחרונים, מציינים את הקשיים עליהם יש צורך להתגבר על מנת להתקדם אל עבר הקוהרנטיות.

1. "אם אתה מאמין שחייך מסתיימים במוות, כל אשר תחשוב, תרגיש ותעשה יהיה חסר משמעות. הכול מסתיים בחוסר קוהרנטיות, בהתפרקות".

כאן מציינים ששום הצדקה אינה אפשרית אם מציבים אותה בפרספקטיבה של המוות. מצד שני, אנחנו מקיימים את חיינו כאשר אנו מונחים על ידי צרכים חיוניים. לאכול, לשתות, להתגונן מפני פגעי הטבע ולחפש את העונג, כל אלה הם דחפים חזקים שמאפשרים את המשכיות החיים לטווח קצר. הודות לאשליה של התמידיות החיונית אפשר לקיים את כל הפעילויות, אבל אין אפשרות להצדיק אותן מחוץ לאשליית התמידיות.

2. "אם אתה מאמין שחייך לא מסתיימים במוות, צריכה להיות התאמה בין מה שאתה חושב לבין מה שאתה מרגיש ועושה. הכול צריך להתקדם לקראת קוהרנטיות, לקראת אחדות".

מציינים שבמקרה של אמונה בתמידיות או הקרנה של החיים מעבר למוות, דבר זה צריך להיות מוצדק על ידי ההתאמה בין החשיבה, הרגש והעשייה בכיוון אחד. החיים יכולים להתמיד או להיות מוקרנים בעקבות סוג מסויים של אחדות דינאמית ובשום אופן על ידי סתירה.

3. "אם הנך אדיש לכאב ולסבל של הזולת, לא תימצא הצדקה לשום עזרה שתבקש".

בעולם היחסים אי אפשר להצדיק את הצרכים העצמיים על ידי שלילת אלה של האחרים.

4. "אם אינך אדיש לכאב ולסבל של הזולת, תצטרך לדאוג להתאמה בין מה שהנך מרגיש לבין מה שאתה חושב ועושה למען אחרים".

עמדה קוהרנטית אל מול הכאב והסבל של האחרים דורשת שמה שאנו חושבים, מרגישים ועושים יהיה בעל כיוון אחיד.

5. "למד לנהוג באחרים באופן בו אתה רוצה שינהגו בך".

כל עולם היחסים שלנו, אם הוא שואף לקוהרנטיות, צריך להיות מושתת על הדדיות המעשים. עמדה זו אינה "נתונה באופן טבעי" באופן ההתנהגות אלא נחשבת כמשהו שנמצא בצמיחה, משהו שצריך ללמוד אותו. התנהגות זו מוכרת כ"כלל הזהב". התנהגות זו נלמדת ומשתכללת לאורך הזמן וההתנסות בעולם היחסים.

6. "למד לגבור על הכאב והסבל שבך, ברעך ובחברה האנושית".

גם כאן אפשרית הלמידה, לא ההזנחה אל עבר "טבע" אנושי לכאורה. למידה זו מתפשטת אל האחרים כתוצאה ממה שנלמד מתוך ההתגברות על הסבל העצמי.

7. "למד להתנגד לאלימות שבתוכך ומחוצה לך".

כבסיס לכל למידה של התגברות וקוהרנטיות.

8. "למד לזהות את סימני הקודש שבך ומחוצה לך".

אותה אינטואיציה של "הקודש", של מה שאינו בר החלפה, צומחת ומתפשטת אל עבר כל התחומים עד להכוונה של החיים (הקודש שברך) והמעשים בחיים (הקודש מחוצה לך).

בקבוצה של 9 הנושאים האחרונים, מציינים את הקשיים שיש צורך לחמוק מהם בשביל להתקדם אל עבר הקוהרנטיות.

9. "אל תיתן לחייך לחלוף מבלי לשאול את עצמך: 'מי אני?'"

במובן של המשמעויות של אני עצמי ושל מה שמעוות את מה שמתייחס ל"אני עצמי".

10. "אל תיתן לחייך לחלוף מבלי לשאול את עצמך: 'לאן אני הולך?'"

במובן של הכיוון והיעדים של החיים.

11. "אל תיתן ליום לחלוף מבלי לענות לעצמך מי אתה".

בזיכרון היומיומי של אני עצמי ביחס לסופיות.

12. "אל תיתן ליום לחלוף מבלי לענות לעצמך לאן אתה הולך".

בזיכרון היומיומי של אני עצמי ביחס ליעדים והכיוון של החיים.

13. "אל תיתן לשמחה גדולה לחלוף מבלי להודות על כך בתוכך".

לא רק בגלל החשיבות של ההכרה בשמחה גדולה, אלא בגלל הנכונות החיובית שמתגברת עם "ההודיה", בחיזוק החשיבות של מה שנחוה.

14. "אל תיתן לעצב גדול לחלוף מבלי לדרוש מתוכך את אותה שמחה אגורה".

דווקא, אם בשעתו התנסויות של שמחה נעשו מודעות, כך עם ההיזכרות ברגעים קשים פונים אל הזיכרון (ה"טעון" במטען רגשי חיובי). ניתן היה לחשוב שבאותה "השוואה" המצב החיובי יוצא נפסד, אבל זה אינו כך כי אותה "השוואה" מאפשרת לשנות את האינרציה הרגשית של המצבים השליליים.

15. "אל תדמיין שהנך בודד בעמך, בעירך, על פני האדמה ובעולמות האינסופיים".

"הבדידות" הזו היא חוויה שאנחנו סובלים ממנה כ"הזנחה" של כוונות אחרות ובסופו של דבר, כ"הזנחה" של העתיד. לדבר על "עמך, עירך, פני האדמה והעולמות האינסופיים" מציב את הכל וכל אחד מהמקומות, גדולים כקטנים, שוממים כמאוכלסים, אל מול הבדידות ואל מול הכלום של כל כוונה אפשרית. העמדה המנוגדת נובעת מתוך הכוונה העצמית ומתפשטת אל מחוץ לזמן ולמרחב שבו חולפים החישה שלנו והזיכרון שלנו. אנחנו מלווים על ידי כוונות שונות ואפילו בבדידות הקוסמית המדומה קיים "משהו". ישנו משהו שמראה את נוכחותו.

16. "אל תדמיין שאתה כבול לזמן הזה ולמרחב הזה".

אם אינך יכול לדמיין או לחוש זמן אחר או מרחב אחר, יכולה להיות לך אינטואיציה לגבי מרחב זמן פנימיים שבהם פועלות התנסויות מ"נופים" אחרים. באינטואיציות האלה מתגברים על הדטרמיניזם של הזמן והמרחב. מדובר בהתנסויות שאינן קשורות לחישה או לזיכרון. התנסויות כאלה מזוהות באופן עקיף ואך ורק ב"כניסה" או ב"יציאה" אל אותם מרחבים זמניים. אותן אינטואיציות מתרחשות בעקבות הסטה של ה"אני", ומזהים את תחילתן וסופן בגלל מיקום חדש של ה"אני". האינטואיציות הישירות של אותם "נופים" (באותם מרחבים עמוקים) זכורות בעמימות על ידי הקשרים זמניים, לעולם לא באמצעות "אובייקטים" של חישה או ייצוג.

17. "אל תדמיין שבמותך אתה מנציח את הבדידות".

כאשר מחשיבים את המוות כ"כלום" או כבדידות מוחלטת, ברור שלא מתקיים ה"לפני" או ה"אחרי" של אותה התנסות עמוקה. הנפש מדלגת מעבר לתודעה הקשורה אל ה"אני" ואל המרחבים והזמנים של החישה והייצוג. אולם, אף דבר שיתרחש במרחבים העמוקים אינו יכול להיות וודאי עבור ההתנסות.

סילו – המרכז ללימודים של פונטה דה-ווקאס, 03.03.2009